

145. 1. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1876 til 31. Marts 1877. 146

af Religionsundervisningen fra Skolerne over til Geistligheden. Det er et af de Skridt, der kunde rette det Misforhold, som efter Opfattelsen i en stor Del af Befolkningen er tilstede ved den præstelige Virksomhed. Men, som sagt, hvorhen man nu vender sit Blik, er det tydeligt, at der er ganske andre Spørgsmaal, hvorom Befolkningens Interesser, Tilbøjelighed og Willighed samler sig, end netop om Udgifterne til Forsvarsvæsenet, og jeg ser ikke rettere, end at ogsaa det simple Klogskabshensyn maatte bevæge Regjeringen til at tage stærkere fat paa disse andre Ting, i Stedet for alene at tage det frem, om hvilket det er givet, at i det Mindste den store Mængde af Befolkningen er meget lidt villig til at gaa endog til de store Belsjer, som i Dieblisset udredes. Jeg kan, som sagt, af disse Grunde ikke slutte mig til den høitærede Regjering; jeg finder dens Forordringer ikke i og for sig rigtige, og jeg finder dem heller ikke kloge.

Conseilspræsidenten og Finantsministeren (Estrup): Da det ærede Medlem, som nu satte sig (Frederiksen), erklærede sig for at være en Ven, ja, det forekom mig endog en Beundrer af den nuværende Regjering, vil jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa — for saa vidt det ellers skulde være nødvendigt — at Regjeringen ikke vedkjender sig en eneste af de Anskuelser, det ærede Medlem fremstillede, med Undtagelse af den, at det var nødvendigt at anvende betydelige Belsjeb paa Forbedring af Landets Forsvarsvæsen. Man kunde jo let ved den uforbeholdne Udtalelse af Venstab fra det ærede Medlems Side lade sig forlede til at tro, at det ærede Medlem ogsaa havde nogen særlig Kundskab om, hvad Regjeringen paataente at gjøre i Dieblisset eller under visse Eventualiteter. Jeg veed imidlertid ikke, om det skulde være nødvendigt for ærede Medlemmer, der med Opmærksomhed have fulgt Foredraget, udtrykkelig at gjøre opmærksom paa, at der ikke findes nogen som helst saadan Forbindelse mellem det ærede Medlem og Regjeringen, og at han altsaa selv maa bære det fulde Ansvar for alle sine Hypotheker og de Slutninger, hvortil han kom. Jeg kunde frites til at slutte med at erindre om det gamle Ord: „Vor Herre bevare mig for mine Venner, mine Fjender bliver jeg maaste nok særdisig med“.

Frederiksen: Jeg tilstaar, at det forundrede mig at høre en saadan Misforstaaelse af den høitærede Minister, som om jeg skulde være

en politisk Ven af det nuværende Ministerium. Hvis den ærede Minister har troet det i Forveien, forekommer det mig, at det Foredrag, jeg nylig holdt, maatte berøve ham enhver Tvivl i saa Henseende. Det har i det Mindste været mig klart, den Gang jeg hørte det ærede Ministeriums Program — men ganske vist heller ikke før — at det ikke var mig muligt i Dieblisset at støtte Regjeringen. Jeg tror ikke, at et eneste Udtryk i de Bemærkninger, jeg før fremsatte, skulde kunne tydes derhen, at jeg eller min Mening stod i den fjerneste Berøring med Regjeringen.

Winther: Den ærede Conseilspræsident fremkom i Slutningen af sit Foredrag med en Udtalelse, som jeg ikke kan lade være uden nogen Mobbemærkning. Den ærede Minister søgte at fremstille et Medlem, der igaar havde talt om det Uvolfomme i de store Rustningers Nytte, som om han skulde staa i Modsetning til, hvad det danske Folk skulde kunne ønske i Fremtiden, ja, det var næsten en Bancere, der af den ærede Minister kastedes over paa ham, som turde have en saadan Mening. Jeg vil tillade mig at gjøre den høitærede Conseilspræsident opmærksom paa, at der har været lige saa store Patrioter i Danmark som han, der have haft den Mening, at den Befæstningslov, som er forelagt os, og hvortil vort Overflud vil medgaa, er af den Art, at den kunde betragtes som en Begyndelse til Danmarks Undergang og Deling (Latter). Ja, mine Herrer, jeg veed ikke, hvorfor de ville ledsage mine Ord med Latter. Tro de mig, at den Mand, jeg her figter til, udlo de ikke, naar han her talte til dem, og de kunne ikke miskende, at man kan være bleven veiledet i samme Retning af denne Mand, der havde saa megen Indsigt som Nogen heri Landet i den Slags Anliggender. Det var netop den Sætning, som blev gjort gjældende, da en Lov ifjor af omtrent det samme Indhold blev forelagt, at Sjælland skulde være Danmarks Fæstning, som han paapegede at være Begyndelsen til Danmarks Deling og Undergang. Den er fastholdt i det Forslag, Regjeringen her har forelagt, og det var det, den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen), saavidt jeg tror, sigtede til, da han igaar omtalte, at der var Tvivl om, hvorvidt det var nyttigt at gaa ind paa den Slags Udgifter. Jeg vil tillade mig endnu en Bemærkning for mit eget Bedkommende, og det er den, at den ærede Regjering fordrer store Summer til et Befæstningsværk, hvis Motiver ere saadanne, at de maaste kunne passe, hvis